

Szilák Andrea Lilla

Otthoni edzésprogram

Megjegyzések az
MKE képgrafika
szakirányának
diplomakiállításáról

NINCS ÖN KÖRÜL MŰVÉSZET, DE VÁGYIK VALAMI ÉDESRE?

Az idei év képgrafika szakos diplomázói a pandémia teremtette helyzetből adekvát reakcióval vágták ki magukat: kiállításukat a hagyományoktól eltérően külső helyszínen, a Virág Benedek Ház tereiben mutatták be. A művészléten túl a puszta lét dilemmái megkapó hétköznapisággal, humorral vagy éppen kontemplatív, értő figyelemmel kerültek terítékre a diplomázók tolmácsolásában. Az anyagra érthető okokból idén kevésbé jellemzőek a hagyományos technikákkal operáló képgrafikus anakronizmusok: tradicionális technikák választása a műhelyek és a technikai eszközök hiányában szinte kivitelezhetetlen lett volna, a hallgatóknak pedig meglehetősen csekély idő állt rendelkezésükre, hogy az egyetem

nyújtotta infrastrukturális lehetőségekkel éljenek a diplomaév alatt. Ennek is köszönhetően – az elmúlt években kiemelkedő tendenciaként – nyernek teret a különféle digitális technológiák, nem „protézisként”, hanem autonóm módon alkalmazva az egyes projekteknél.

MOST ÖN LEHET AZ ÁBRÁZOLÓ ÉS AZ ÁBRÁZOLT!

A fentieket alátámasztó példa Barsi Annamária digitális rajzokból készült *Égi testek, földi tájak* című sorozata, mely a Naprendszerben tett utazásra invitál. A sci-fi-kultúra és az űrtechnológia rohamos fejlődése már felkészítette a civilizált emberiséget egy ilyen lehetőségre, mely már-már reális projektként merül fel. A megélés személyes hangvételén és az urbanizált környezet hétköznapi metaforáin keresztül bontakozik ki Cseh Barbara

Részlet ENYEDI Zsolt
Elysian Enyedi (2021)
című filméből (rendezés
és vágás: SCHNABEL
Annabella)
Fotó: Szilák Andrea
A művész jóvoltából
→

diplomaterve (*Para-dicsom*), melynek főszereplője a műanyagzacskó, a tárgykultúra ökológiai szempontok szerint kiközösített darabja. Cseh választása azonban sokkal inkább társadalmi megfontolásból eshetett a hányattatott sorsú tárgyra, mely akárcsak a városi flaneur, „nem-tárgyként” vetődik végig az urbánus környezet „nem-helyein”. Cifra Anett is egy méltatlanul hanyagolt motívumot, az utcai szemetest készíti el korábban dúc-ként használt rézlemezekből (*Maradékaim*), s tölti meg régi nyomatokkal. Ez a gesztus többet jelent az anyag átforgatásánál, inkább egyfajta upcycling; a hangsúly a befektetett munka és a végeredmény kvalitatív viszonyára tevődik.

NA, ÉS AZ ALKOTÓI ENERGIÁK? AZT HISZI, SZABADULHAT TŐLÜK?

Csorba-Simon István a művészlét mindennapi prózaiságából építi fel allegorikus fényképsorozatát, melynek a használt archaikus fotóeljárás, az ezüstszelatin-nagyítás patinája ad romantikus távlatot. A képeken Csorba-Simon különböző műtermi helyzetekben szerepel, és az alkotói aktivitással szemben a passzivitás és egyfajta közöny jellemzi, mely a fizikai korlátokon túl lehet frusztráció és szorongás eredménye is. A krízist humorral és önironiával oldja fel Enyedi Zsolt, aki szuggesztív tekintetű showmanként hirdeti a paradicsomi állapot eljövételének lehetőségét, melyet egy termékcsalád megvásárlásán keresztül ígér számunkra. Enyedi korábbi, a Pincében nyílt kiállítása alkalmával¹ már foglalkozott a műtárgyak és az ergonómia kapcsolatával: egy ügynök visszafogott, szofisztikált precizitásával mutatta be tárgyait, melyet ezúttal a teleshopok giccses képi világa és frázisai váltanak fel, igazodva a tévét kapcsolgató, kikapcsolódni vágyó néző ingerküszöbéhez. Kacsik Marcell projektjének címe *Ötletgazda*. A művész a kreatív ipar referenciáit tisztán kapitalista-gazdasági megfontolásból használja, a kimért üzletiesség konceptuális esztétikai minőségében interpretálva azt. A hangsúly a műtárgykereskedelem résztvevőinek viszonyára tevődik, valamint a művészet és a piaci érték megítéléséből származó anomáliákra.

CSORBA-SIMON István:
Most, az előbb, 2021,
ezüstszelatin-lithnagyítás
Fotó: Csorba-Simon
István
A művész jóvoltából
←

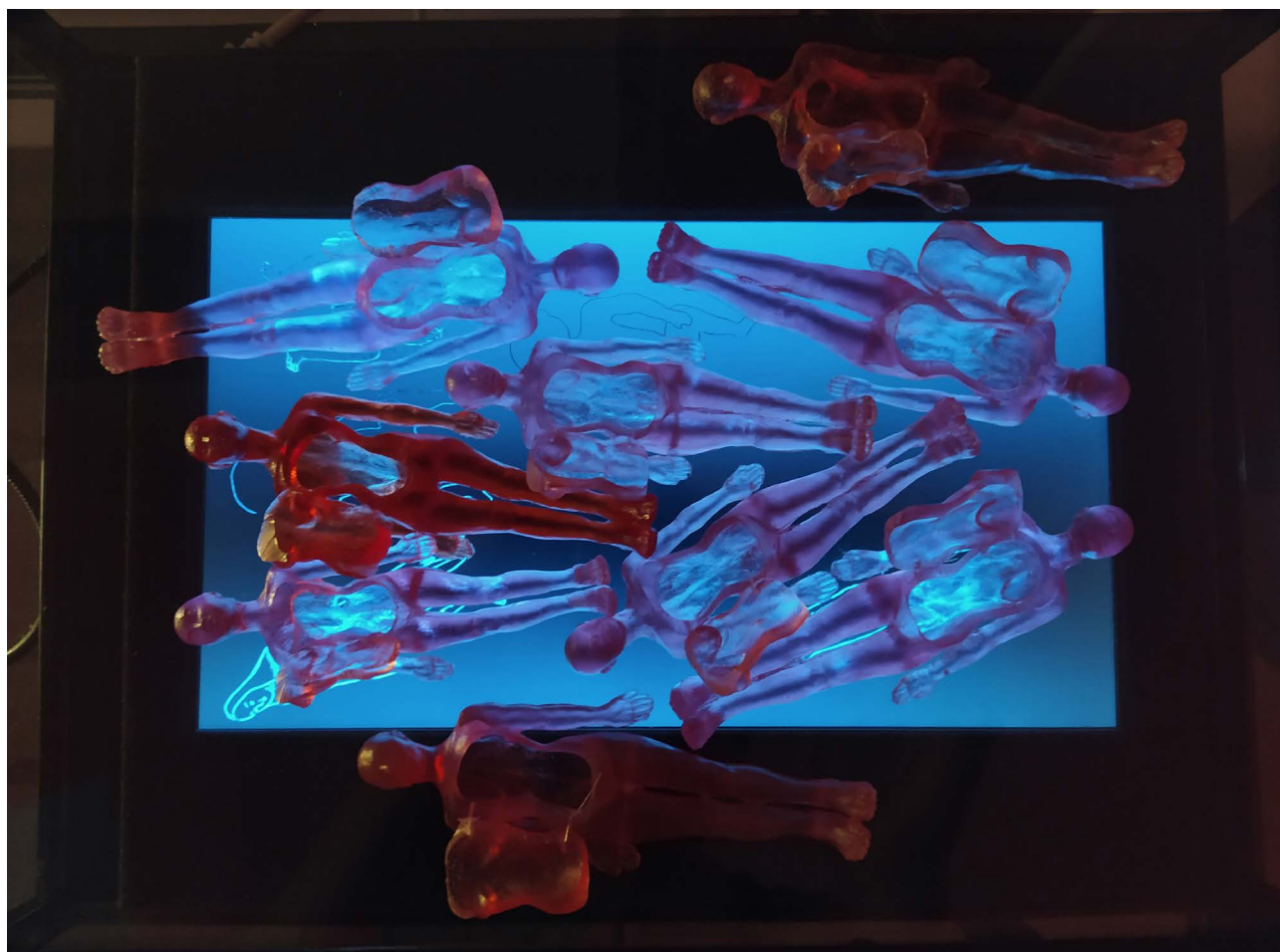
MÉG TOVÁBBRA SEM SZABADUL TŐLÜK...

A diplomázók közül egyes alkotók érzékeny, befelé forduló magatartást képviselnek az egyedi technikák lírai megfogalmazású analóg alkalmazásával, ahogy ez látható Simák Zsófia Georgina rezignált rajzsorozatán (*A melankólia vonalai*) vagy éppen Jámbor Hajnalka több panelből álló, variábilis absztrakt festményén (*Mentett elengedett*). Mészáros Eszter a zártságból kinyitott ablakként méri fel környezetét, és ezt megfontolt, katalógikus igénnyel tárja elénk fotóin (*Halmozások... mindenféle nyulak és más egyéb dolgok gyűjteménye*). Egyazon látvány időbeli fázisait dokumentálva, formai-érzéki

ENYEDI Zsolt: *Elysian*
Enyedi, 2021, film, fa,
polifoam, 3D-print,
masszázsolaj, installációs
nézet
Fotó: Nagy Rozi
A művész jóvoltából
←

GÁL Boglárka:
Intangibilis anatómia,
 medikalizált
 paradigmák – A női
 test reprezentációja az
 orvostudományban,
 2021, áttetsző
 műgyanta,
 ételszínezék, áttetsző
 szappan, illóolajok,
 avalonfólia, filcrajz,
 bársonyfólia,
 digitális animáció,
 fényvisszaverő textil,
 rézkarc
 Fotó: Szilák Andrea
 A művész jóvoltából
 →

asszociációs láncokon vagy éppen szentimentális kép-zettársításokon keresztül teremt kapcsolatot a jelenségek között. Horesnyi Bálint sorozatának (*Allegoria della Storia*) dimenziói kevésbé az intimitásból fakadnak, a fragmentált világ egysége a történelmi narratíva megidézése útján áll össze monumentális fametszeteken. Tihamenyi András térinstallációja (*Diszparitás előtt*) pedig már kivonja az időpercepció által meghatározható vonatkoztatási pontot; absztrakt viszonyrendszert képez a teret kitöltő kék kötélhálóból, valamint a csomópontokon elhelyezett kis nehezekekből, illusztrálva az egyes és az egész szituátságából fakadó determináltságot.

CSAK A FALATOKAT EMÉSZTI ÖNMAGA HELYETT?

A szellemi letisztultság és az abszolút látás egységére tart igényt Ács Kinga-Noémi videóval kiegészülő objektje, a függesztett szabályos tetraéder zárt rendszerének egyensúlyát azonban játékosan beépített rekeszek bontják meg, melyeken keresztül betekintést nyerhetünk a lélek sötét bugyraiba feloldatlan transzgenerációs gátlások és a korosztályt érintő akut egzisztenciális problémák formájában. A szembenézés azonban, csakúgy, mint a felnőtté válás, elkerülhetetlen. Gál Boglárka patológikus boncolása a női test fiziológiai aspektusait vizsgálja. A szilikonból kiöntött nőalakok kíméletlenül tárgyasulnak: a termelői kultúra bizarr Barbie-babái is lehetnének leszedhető hasfalukkal, mellyel funkcionálisan tesznek eleget a nekik szánt, rendeltetészerű feladatoknak. Az installációhoz tartozó videón látható, ahogy Gál az egyik szappanból készült figurát elmossa: a neurotikussá gyorsított mozdulatsor megdöbbenően invokálja Semmelweis Ignác örökségét, ugyanakkor azt a

társadalmi közmegegyezést, melytől a kézmosás, csakúgy, mint a női szerepeknek való megfelelés, mechanikus feladattá válik.

Az ideai anyagot megfigyelve kiemelkedni látszik egy olyan vonulat, amelyben a diplomázók az őket foglalkoztató, aktuális kérdéseket letúnt korok kulturális referenciáival kötik össze. A kiállításon nem szerepelt Sebess Barnabás képregénye, a *To the Eternity*, mely a szórakoztatóipar által érzéketlenített befogadóhoz szól, a halál fogalmát pedig a középkori moralitásjátékokkal hozza összefüggésbe. Gaszper Viktória animációja (*In the dark*) ezzel szemben egy okkult, törzsi tradíciókat idéző szertartás keretében, a nemi szerepek felől és a női-férfi kapcsolat dinamikáján keresztül hívja fel a figyelmet az életet formáló erők ismétlődő természetére. Illés Áron a kommunizmus eszméit és idoloit régészeti leletként, votív szobrokként jeleníti meg (*Szocialista archaizmus*), míg Rakk Adrián Ernő *Bábel tornya* című festménye a realista stílusirányzat és a posztkommunizmus tanulmányozása által teremt szintézist saját művészeti gyakorlatán belül.

A diplomakiállítás egésze a különféle megfogalmazási módok polifóniája, ugyanakkor az egyéni szólamok összhangzata mégis emelkedett, túlmutat a pusztán aktualitásokon. Az a bizonyos „egy lépés hátra” pozíciója jellemzi őket, mely által a fiatal képzőművészek nem csupán elszenvetői egy állapotnak, hanem a reflexióra való hajlandóság birtokában tudatosan artikulálják nézőpontjukat.

A cím és az alcímek Enyedi Zsolt *Elysian Enyedi* című videóinstallációjából származnak.